

אסרו חג השבועות – יום טבוח

קטעים משוע"ר ועוד – הקשורים לנושא השיעור

רמב"ם הל' קידוש החודש פ"ג

יב יש מקומות שהיו מגיעין אליהם שלוחי ניסן ולא היו מגיעין להן שלוחי תשרי, ומן הדין היה שיעשו פסח יום אחד, שהרי הגיעו להן שלוחין וידעו באיזה יום נקבע ראש חודש, ויעשו יום טוב של הסכוות שני ימים שהרי לא הגיעו אליהן השלוחין. וכדי שלא לחלוק במועדות התקינו חכמים שכל מקום שאין שלוחי תשרי מגיעין שם עושין שני ימים, אפילו יום טוב של עצרת.

תוספת רי"ד חגיגה

יח, א יום שני של עצרת הוא אסור בהספד מפני שהוא יום טבוח. ואע"ג דאית לן השתא תרי יומי, מכל מקום יום שני ספק ראשון הוא, ולמחר הוא יום טבוח ואסור להספיד. ואע"ג דבקיאיין בקביע דירחא, כל מה שהיו עושין אבותינו אנו עושים.

מ"א סי' תצד

(א) ומה שקשה עוד דהתורה ניתנה ביום נ"א לספירה דהא יצאו ממצרים ביום ה' והתורה ניתנה בשבת, כבר תירץ ה"י מאמרות דבא לרמוז לנו יו"ט שנה של גליות. ואפשר דהיינו דקאמר יום א' הוסיף משה מדעתו.

שוע"ר סי' שצג

א ואם חלו ב' ימים טובים ביום ה' וביום ו' ושכח ולא עירב מערב יום טוב יערב ביום טוב על תנאי שיאמר ביום טוב א' אם היום חול יהא זה עירוב ואם היום קדש אין בדברי כלום ולמחר יאמר אם היום קדש הרי עירבתי אתמול ואם היום חול יהא זה עירוב ועצה טובה שיערב למחר בפת שעירב בה אתמול שאם יערב בפת אחרת יאסר לאכול שתיהן קודם שחשכה ליל שבת.

במה דברים אמורים בבי' ימים טובים של גליות אבל בבי' ימים טובים של ראש השנה אינו יכול לערב על תנאי מפני שהם כיום אחד ארוך כמו שיתבאר בסי' ת"ר.

שוע"ר סי' תכט

יז כל העושה איסור (פירוש אגודה) לחג באכילה ושתיה דהיינו שמרבה קצת באכילה ושתיה ביום שלאחר החג ועושהו טפל לחג מעלה עליו הכתוב כאלו בנה מזבח והקריב עליו קרבן שנאמר אסרו חג בעבותים (ופי' בהמות עבות ושמינות) עד קרנות המזבח לפיכך נוהגין במדינות אלו להרבות קצת באכילה ושתיה ביום שלאחר החג בכל שלש רגלים ואין מתעניין אפילו חתן וכלה ביום חופתם ולא תענית יום שמת בו אביו ואמו.

שוע"ר סי' תפט

כט אסור לאכול חדש אף בזמן הזה, בין לחם בין קלי בין כרמל, עד תחילת ליל י"ז בניסן ... ובגולה כשלא היו יודעים יום שנקבע בו החודש בארץ ישראל היו אסורין לאכול חדש גם בכל יום י"ז עד תחילת ליל י"ח, לפי שהוא ספק של תורה.

שוע"ר סי' תצד

יט במוצאי חג השבועות אסור להתענות מעיקר הדין לפי שהיה יום טבוח בזמן שבית המקדש קיים דהיינו שבו ביום היו מקריבין עולות ראיה שלא היו יכולין להקריב ביו"ט עצמו ... ונעשה להם יום זה שהוא מוצאי יו"ט כמו יו"ט עצמו להאסר בו בהספד ותענית א"כ אף עתה משחרב בית המקדש לא הותרה ההספד והתענית בו ביום.

אבל במוצאי יו"ט האחרון של פסח ושל סוכות לא היה יום טבוח אף לדברי ב"ש שכל עולות ראיה היו נקרבות במוצאי יו"ט הראשון שהוא חולו של מועד לפיכך אין בהם איסור להתענות מעיקר הדין אלא מחמת מנהג בעלמא כמו שנתבאר בסי' תכ"ט.

ג ונוהגין במדינות אלו שלא להתענות ושלא לומר תחנון מר"ח עד ח' בו ועד בכלל, דהיינו עד אחר מוצאי יו"ט הנקרא אסרו חג.

שוע"ר סי' תר

ב ואף בגולה ראש השנה הוא חלוק משאר מועדות ששאר מועדות אף אבותיהם לא היו עושין שני ימים אלא מחמת הספק שלא היו יודעים יום שהקבע בו החודש בארץ ישראל וביצה שנולדה ביום ראשון מותרת ביום שני שאם היום קודש למחר הוא חול ואין בו איסור מוקצה ונולד ואם למחר קדש היום חול וכבר הוכנה הביצה מערב יו"ט...

ג אבל בשני ימים טובים של ראש השנה אינו כן אלא הן נחשבים כיום אחד ארוך וקדושה אחת הן אף לבני ארץ ישראל וביצה שנולדה בראשון או דבר שנתלש מן המחובר בראשון או דבר שניצד בראשון כשם שאסור בו ביום משום מוקצה ונולד כך אסור ביום שני שהם כיום אחד ארוך.

לקוטי שיחות ח"ד ע' 1030

יום טוב שני פון שבועות איז הארבער ווי יום טוב שני פון אלע מועדים, ביי אלע מועדים איז יום טוב שני בלויז אן ענין פון ספק – "ספיקא דיומא" ... און דאס וואס עס איז דא יום טוב שני ביי שבועות איז נאר "כדי שלא לחלוק במועדות" ... האט ער אין זיך א כח פון ודאי.

ובהערה 26:

שו"ת חתם סופר חאו"ח סו"ס קמה. – ועפ"ז יש לבאר מה שבמוצאי חג השבועות, גם בחו"ל, אסור להתענות מעיקר הדין, אף שיום טבוח הוא יום שאחר עצרת של תורה, ואסרו-חג השבועות בחו"ל הוא שני ימים אחר עצרת (שהרי בעצרת, אין שייך ספיקא דיומא כנ"ל, אלא שבכדי שלא לחלוק במועדות תיקנו יו"ט שני גם בעצרת, אבל אסרו חג שאינו אלא בעצרת (מעיקר הדין) אין שייך בו "שלא לחלוק", ומאחר שאין שום ספק ביום זה שאינו יום טבוח, הי' צריך להיות מותר (מעיקר הדין) להתענות בו) – לפי שמכיון שיו"ט שני דחגה"ש הי"ה ודאי, הרי הוא כעצרת ממש, ויום שלאחריו הוא יום טבוח (משיחת חגה"ש תשט"ז).

תורת מנחם חט"ז ע' 326-330

אבל לאמיתו של דבר, יש מעלה ביו"ט שני דגח השבועות גם מצד עצמו. וראיי לזה – מדברי המג"א (או"ח ר"ס תצד) שמקשה "דהתורה ניתנה ביום נ"א לספירה ... ומתוך, "דבא לרמוז לנו יו"ט שני של גליות" שיו"ט שני של גליות חל ביום נ"א לספירה). ובהכרח לומר, שענינו של יו"ט שני דחג השבועות אינו רק מצד "שלא לחלוק במועדות", אלא יש בו גם ענין מצד עצמו ... לפי שמשם "הוסיף יום אחד מדעתו .. והסכים הקב"ע על ידו"...

מעלה זו שבאסרו-חג דחג השבועות על שאר אסרו-חג – לכאורה אינה שייכת אלא בארץ ישראל דוקא, שבה חל אסרו-חג ביום שאחר עצרת של תורה, שהוא "יום טבוח" שבו היו מקריבין עולת ראוי בזמן בית המקדש; משא"כ בחו"ל, ששם חל אסרו-חג ביום השמיני בסיון, דהיינו שני ימים אחר עצרת של תורה ... ונקודת הביאור בזה – שמכיון שיו"ט שני דחג השבועות הי"ה ודאי ... הרי הוא כעצרת ממש, ויום שלאחריו הוא "יום טבוח".